

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК (други страни језик)

РАЗРЕД: ДЕВЕТИ (четврта година учења)

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 68

НИВО ПОСТИГНУЋА: A2.2

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Настава и учење страног језика доприносе развоју радних навика, одговорности, самопоуздања и креативности код ученика, те развоју стратегије самосталног учења. Учење страног језика доприноси развоју хармоничне личности ученика, ширењу сазнања и опште културе, те развоју моралних и естетских вриједности. Код ученика се развијају култура лијепог понашања, хуманих односа међу људима, култура дијалога и свијест о значају мултикултурализма и плурилингвизма.

Суштина наставе италијанског језика састоји се, прије свега, у сљедећем:

- научити ученика усменој и писменој комуникацији на том језику;
- свеукупан интелектуални развој ученика који се, кроз развој језичких способности и вјештина, упознаје са културом и начином живота народа чији језик изучава и
- стварање добре лингвистичке основе за даље изучавање језика.

Осим ових, настава италијанског језика обухвата и друге општеобразовне и васпитне садржаје и циљеве:

- развијање све четири језичке вјештине код ученика у смислу оспособљавања ученика за самосталну вербалну, невербалну (гестикација, ритам и тон гласа, говор тијела, покрети у простору, лични простор говорника) и писану комуникацију на италијанском језику у различитим животним ситуацијама;
- развијање афинитета према изучавању италијанског, али и других страних језика, у смислу упознавања са значајем и потребом изучавања језика и упознавања других култура што доприноси разбијању предрасуда, развијању способности критичког мишљења и развоја свестране личности;
- развој опште културе, креативности, самопоуздања, моралних и етичких вриједности, културе лијепог понашања и културе дијалога, те хуманих односа међу људима;
- развијање природне радозналости и оспособљавање ученика за самосталан, активан и одговоран рад на усвајању језика;
- рад на транзицији из спољашње у унутрашњу мотивацију, те развијање развојног менталног склопа чија основа је размишљање ученика кроз „Ја то желим и ја то могу“, умјесто „Ја то не знам и ја то морам“.

За реализацију наведених циљева ученици стичу сљедеће компетенције и знања:

1. лингвистичке компетенције,
2. социолингвистичке компетенције,
3. дискурсне компетенције,
4. познавање стратегија рјешавања проблема у комуникацији,
5. социокултуролошка знања и
6. познавања стратегија самосталног учења.

ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ САДРЖАЈ

Ученици ће учити језик и проширивати свој вокабулар ослањајући се на знање стечено кроз учење других наставних предмета, а у оквиру датих тема, као и на њихово опште знање и појединачна интересовања.

ИНТЕРКУЛТУРАЛНЕ ВЈЕШТИНЕ

Ученици ће (се):

- проширивати своју способност споразумијевања ван граница матерњег језика и тако развити способност за разумијевање и поштовање других култура и цивилизација (ученици уче да упознају културу других земаља, да уоче главне разлике између властите културе и културе земље чији језик уче, да упознају обичаје и навике народа чији језик уче, те сличности и различитости између њихове земље и Италије на подручју културе, образовања, слободног времена и начина живљења, а у оквиру датих тема);
- упознати са социолингвистичким аспектом неопходним за учтиво понашање и комуникацију са припадницима културе о којој уче;
- навикавати да се учтиво понашају у комуникацији са припадницима културе о којој уче;
- учити да комуницирају и да се понашају у свакодневним ситуацијама на начин који је природан за културу земље чији језик уче;
- научити да поштују традицију, обичаје, навике других људи, итд;
- развијати свијест о мултикултурализму;
- научити да поштују властите традиције и обичаје.

УЧЕЊЕ КАКО ТРЕБА УЧИТИ

Ученици ће учити да:

- буду одговорни, активни и упорни када уче језик;
- користе различите радне методе и стратегије учења типичне за учење језика;
- разумију разлике у стиловима учења, те да препознају, унапређују и модификују свој стил;
- користе информационе технологије код учења језика;
- оцјењују своје активности и активности својих другова из одјељења, као и ниво свог и њиховог знања у односу на постављене циљеве и, ако је потребно, мијењају стратегије учења;
- користе самостално уџбенике, рјечнике и друге приручнике;
- активно учествују на часу, пажљиво слушају и примјењују упутства и препоруке наставника.

САДРЖАЈИ И ИСХОДИ ПРОГРАМА

Тема	Садржаји
Спорт	Спортске дисциплине и активности (омиљени спорт, спорт којим се бавим, популарни спортови, познати спортисти); Бити у форми (причати о властитим навикама и различитим физичким активностима); Спорт у Италији.
Музика	Причати о музици (врста музике коју слушам, омиљени пјевачи и групе, музички инструменти); Италијанска музика.

Свијет занимања	Причати о занимањима (разлози због којих бирамо занимање, опис занимања, радно вријеме, специфичности неких занимања, кад порастем бићу...).
Филм	У биоскопу (колико често идем у биоскоп и са ким, омиљени филм, серија, глумац и глумица); Филмски жанрови; Радња филма; Италијанска кинематографија.

У табели није дат оквирни број часова за реализацију одређене теме. Наставник ће приликом планирања и припремања за наставни процес, узимајући у обзир факторе попут нивоа постигнућа ученика, нивоа сложености наставне теме и слично, одредити број часова који је потребан за реализацију појединих садржаја у оквиру неке теме. Преостали часови су предвиђени за писане провјере постигнућа. У току сваког полугодишта потребно је реализовати један ЗОТ и један школски писани задатак. Обим писаног задатка мора бити одговарајући и провјерен. Задатак је састављен тако да се почиње лакшим, па настави тежим задацима. Број могућих бодова је унапријед одређен и написан. Послије писаног задатка, односно ЗОТ-а, слиједи исправак који ученици заједно пишу. Поред наведених, наставник планира и реализује и друге врсте писаних провјера постигнућа. Предложене теме су обавезни дио садржаја наставног програма, али њихов редослијед није обавезујући као ни повезивање поједине тематике с предложеним језичким структурама, што значи да их не треба схватити као градиво предвиђено за једну лекцију у уџбенику.

Исходи учења	Садржаји програма / Појмови	Корелација са другим наставним предметима
<p>РЕЦЕПЦИЈА</p> <p>Слушање и разумијевање Ученик треба да научи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разумије питања, упутства и изјаве наставника; • разумије значење слушаног текста о стварима из свакодневног живота; • разумије дијалоге везане за теме предвиђене наставним планом и програмом; <p>Читање и разумијевање Ученик треба да научи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изражајно и правилно чита; • користи контекст и наслути значења непознатих ријечи; • разумије текстове који су везани за теме предвиђене наставним планом и програмом. 	<p>Ученик ће учити и/или понављати:</p> <p>Nomi</p> <ul style="list-style-type: none"> • particolarità nel genere e nel numero dei nomi. <p>Pronomi</p> <ul style="list-style-type: none"> • pronomi indiretti (ripasso); • pronomi indiretti con i verbi modali (ripasso); • pronomi diretti (ripasso); • pronomi diretti nei tempi composti (ripasso); • pronomi combinati; • pronomi relativi invariabili (che, cui, chi). <p>Aggettivi</p> <ul style="list-style-type: none"> • positivo, comparativo, superlativo; 	<p>Постоји корелација италијанског језика са многим предметима који се изучавају у основној школи, нпр:</p> <p>Српски језик и Енглески језик - језик као систем комуникације; - фонолошки, правописни, морфолошко-синтаксички систем; - сличности у вокабулару.</p> <p>Географија - географске одлике и положај Италије;</p>

ПРОДУКЦИЈА

Говор

Ученик треба да научи да:

- учествује у разговору на познате теме;
- развија конверзацију у виду слободног разговора или разговора по систему питања - одговори са саговорником (наставником или учеником);
- пита и даје информације у вези са обрађеном темом;
- описује догађаје, пореди и исказује мишљење.

Писање

Ученик треба да научи да:

- примјењује ортографска правила приликом писања;
- пише саставе на основу смјерница;
- попуњава једноставне обрасце подацима;
- пише диктате;
- допуњава дијелове текста који недостају;
- прави забиљешке приликом читања или слушања текста.

ИСХОДИ

- прича о спорту и спортским дисциплинама и активностима (омиљени спорт, којим се спортом бави, омиљени спортиста, тим за који навија);
- објасни којим физичким активностима се бави;
- каже разлоге због којих се људи баве спортом;
- прича о музици и музичким жанровима (врста музике коју слуша, омиљени пјевач, пјевачица, група);
- каже називе најпознатијих музичких инструмената;
- прича о биоскопу и филму (колико често идем у биоскоп,

- comparativo di maggioranza, minoranza e uguaglianza;
- superlativo relativo e assoluto;
- forme particolari di comparativo e di superlativo.

•

Verbi

- presente, passato prossimo, imperfetto, futuro (ripasso);

Verbi riflessivi

- verbi riflessivi verbi riflessivi nei tempi composti (con il passato prossimo);
- verbi riflessivi con i verbi modali.

Imperativo

- imperativo diretto (verbi regolari);
- imperativo negativo;
- imperativo diretto con i pronomi;
- imperativo negativo con i pronomi;
- imperativo diretto (verbi irregolari).

Condizionale

- condizionale semplice (verbi regolari e irregolari);
- uso del condizionale semplice;
- gerundio semplice;
- stare + gerundio.

- различите италијанске области, градови и њихове одлике;
- регије и дијалекти.

Историја

- личности из италијанске историје, умјетности и науке.

Музичка култура

- италијански композитори;
- италијански језик у музици;
- музички жанрови.

Ликовна култура.

- умјетнички правци;
- цртање, илустрације и бојење у учењу језика.

Информатика

- интернет и поједини информатички програми у функцији учења италијанског језика;
- употреба савремене технологије у настави италијанског језика.

ВРОЗ

Културолошки и васпитни садржаји су интегрисани у предвиђена тематска подручја. Нпр:
- здравствено васпитање (утицај физичке активности на здравље);
- бонтон – понашање на јавном мјесту (на улици, позоришту, биоскопу, спортским теренима...).

Физичко васпитање

- врсте и значај спорта;

<p>омиљени глумци, филмови);</p> <ul style="list-style-type: none"> • наброји филмске жанрове; • искаже жељу и лично мишљење; • пита и каже нешто на љубазан начин (културно опхођење у биоскопу); • искаже учтивост, молбу и савјет; • говори о спорту у Италији, италијанској кинематографији, музици и моди; • препознаје герунд; • користи герунд у простим реченицама; • прича о радњама које се дешавају баш сад; • препознаје апсолутни суперлатив; • пореди двије или више особа, ствари, догађаја; • користи неправилне облике придјева добар, лош, велики и мали; • користи замјенице у кратким реченицама; • спаја замјенице и императив; • препознаје релативне замјенице; • користи релативне замјенице у реченицама; • препричава кратке дијалоге; • парафразира краће текстове; • користи кључне ријечи у сопственим реченицама; • препознаје кондиционал; • пише имејлове и/или кратке параграфе на теме из НПП; • пише смс поруке; • преноси мишљење других; • даје савјете; • говори и пише наредбе, упутства и забране; • пита и даје упутство за сналажење на улици – тражење адресе или институције; • препознаје потврдни и одрични императив; • користи императив у реченицама; • тражи нешто на зајам; 		<p>- утицај физичке активности на здравље;</p> <p>- кинетичке технике учења.</p>
--	--	--

• пита за услугу;• изражава свиђање и несвиђање;• анализира и критички се осврће на своја постигнућа;• користи идиоме и циљане језичке структуре;• даје препоруке;• наброји занимања и изрази своје преференце;• каже шта је неко по занимању и који посао ради;• прича о захтјевима неких занимања;• препознаје и користи комбиноване замјенице у реченицама и у изради различитих типова граматичких задатака;• извињава се и одговара на нечије извињење и пита за узрок;• сам изводи закључке о граматичким правилима;• користи самостално понуђени материјал за разумијевање текста, дијалога, материјала за слушање;• користи онлајн апликације и рјечнике за усвајање, понављање или провјеру новог вокабулара и граматичких јединица;• користи различите технике учења и памћења;• препознаје и критички се осврће на сопствени ниво постигнућа и процјењује свој напредак;• обогаћује и проширује свој рјечник новим ријечима и изразима.		

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ

Настава италијанског језика треба да буде усмјерена на ученика у свјетлу савремених достигнућа науке о језику. Опште је познато да јенаставник кључни мотивациони фактор а изградња односа узајамног повјерења, разумијевања и поштовања, те успостављање атмосфере у учионици у којој ће се ученици осјећати сигурно, у којој ће се уважавати њихове личности, разумјети њихове потребе, њихова интересовања и способности је предуслов сваког успјешног учења. Од посебног значаја је почетна мотивисаност у иницијалним фазама учења када је основни циљ сензибилизација и развијање спонтаног усвајања комуникацијских функција. Стога је дужност сваког наставника да се упозна са способностима, стиливима учења и интересовањима појединачних ученика. Наставник треба да има сталну свијест о циљевима које желимо постићи; треба да диференцира наставу и у садржајима и у процесу рада и у провјери разумијевања у складу са разноликости интересовања, потреба и способности ученика; треба да употребљава савремена средства и да стално подстиче ученике на самостално учење. Наставник није више једини извор знања, него је, у складу са методолошким постулатима, модел и треба да упућује ученике да користе друге изворе знања и како да уче. Настава италијанског језика треба да буде динамична и креативна уз фаворизовање интерактивног или групног рада и рада у пару. У настави треба, кад год је то могуће, уводити игру, драматизацију, цивилизацијске и интеркултуралне елементе. У наставном процесу, матерњи језик треба користити што је мање могуће, тј. неопходно је постепено оспособити ученике за разумијевање и вођење разговора у учионици на италијанском језику. Приликом припремања за наставни процес наставници треба да се користе разноврсним и савременим методама и техникама (аудио-лингвистичке, аудио-визуелне, илустрација, читање, рад на тексту, разговор, рјешавање проблема и слично).

Слушање и разумијевање

Наставник треба да користи што разноврсније снимљене аутентичне материјале за слушање. Прије слушања наставник треба да одговарајућим активностима припреми ученике за успјешно прихватање нове теме и да усмјери њихову пажњу представљањем садржаја помоћу илустрација или фотографија, истицањем кључних ријечи и израза, као и постављањем различитог типа задатака које треба да ријеше током слушања. Такође, наставник треба осмислити и активности послје слушања и од ученика може тражити да ријеше одговарајуће задатке као што су одговори типа тачно/нетачно, уписивањем ријечи или података који недостају, повезивањем текста са сликама или одговарањем на постављена питања.

Читање и разумијевање

Циљ развијања ове вјештине је оспособљавање ученика за самостално читање аутентичних текстова одговарајућом брзином и разумијевање њихове намјене схватањем и утврђивањем основне идеје или појединачних информација. За развијање ове вјештине треба користити разноврсне изворне текстове уз кориштење одговарајуће технике читања. Разумијевање текста се може провјеравати за вријеме или након читања. Неке од активности којима се провјерава разумијевање прочитаног текста могу бити: одговори на питања, попуњавање празнина у тексту или табели, одговори типа *тачно/нетачно*, давање наслова одређеним дијеловима текста, успостављање хронолошког реда реченица или дијелова текста.

Говор

Комуникативни приступ подразумијева развој све четири вјештине и њихову интеграцију. Међутим, посебну пажњу у току наставе италијанског језика треба посветити развоју вјештине говора који ученицима треба да омогући успјешну комуникацију. Да би ученици били мотивисани за комуникацију, потребно их је стимулисати. За стимулисање комуникације могу се користити сљедећи извори: теме и садржаји из обрађиваних текстова, слике, цртежи, план града, плакати, постери и сл. Препоручују се припремне активности у пару или у мањим групама код захтјевнијих задатака. У први план ставити садржај, а не граматичку коректност исказа. Ученике похвалити за активно учешће и интересовање и на прикладан начин указати на евентуалне грешке. Посебну пажњу треба посветити дијалозима већ на почетном нивоу када се ученици представљају, поздрављају и сл. Кроз дијалоге треба симулирати свакодневне животне ситуације које би могле бити засноване и на личним искуствима ученика. Монолошко изражавање, такође, може се употребљавати када се тражи од ученика да, нпр. причају о себи, о неким догађајима, ситуацијама и слично.

Писање

Циљ развијања вјештине писања је да се ученик оспособи да у писаној форми оствари комуникацију. За развијање ове вјештине треба користити контролисано писање о задатој теми (писање по моделу, довршавање текста, попуњавање текста, диктат) и тзв. слободно писање (писма, поруке, мејлови, честитке, краћи састави од 80-120 ријечи или више). Писани текст треба да има одговарајућу форму, лексику, граматичку и правописну тачност. Треба водити рачуна да исправљање писаног текста не буде фактор демотивације. У писаним радовима наставник треба да означи врсту грешке. Када је то могуће, треба пружити прилику ученицима да сами исправе своје грешке.

Граматика

Граматика не смије да буде сама себи циљ, она треба да буде средство ка циљу, то значи да настава граматике треба да оспособи ученике да стварају што исправније реченице и исказе на италијанском језику. У настави италијанског језика, за учење граматичких структура препоручује се индуктивни и комуникативни приступ. Наиме, ученици треба да из низа предочених примјера идентификују језичке структуре и уоче правила и да самостално дођу до усвајања граматичких законитости. Граматичке структуре се уводе постепено и примјењују на великом броју вјежбања базираних на реалним ситуацијама. Треба избјегавати употребу метајезика. Понављање већ познатих структура омогућава да ученици утврде оне дијелове које нису најбоље савладали у претходном периоду.

Лексика

Лексика је један од битних елемената у учењу страног језика. За успјешну комуникацију познавање ријечи је значајније од познавања граматичких правила. За објашњавање нове лексике наставници треба да користе контекстуални приступ. Ученике треба подстицати на усвајање парадигми ријечи и колокација коришћењем савремених приступа настави лексике, нпр. креирањем мапа ума или мрежа. Препоручује се писано и усмено тестирање усвојености вокабулара у контексту, а не директним испитивањем значења ријечи. Пожељно је континуирано понављање лексичких јединица у облику краћих активности на почетку или крају часа. Игре нарочито погодују усвајању, увјежбавању и понављању вокабулара.

Пројекти

Израда пројеката је веома корисна за ученике. Оваква активност подстиче активан рад и омогућава развијање самосталности и одговорности код ученика. Пројектни задатак треба да је јасно дефинисан, са детаљним упутством за израду и прилагођен способностима ученика. Ученици могу реализовати пројектни задатак индивидуално, у пару или у групи (што зависи од плана рада наставника и договора између ученика и наставника). Завршетак рада на пројекту представљају презентације које ученик, пар или група реализују на часу. Презентације могу бити разноврсне: постери, зидне новине, видео клипови, симулирани дијалози итд.

Игре

Игре су постале саставни дио наставе страних језика и примјењују се на свим нивоима учења. Међутим, игре треба да буду добро осмишљене и да се спроводе плански како не би биле циљ саме себи. Оне треба да имају и образовни циљ, што значи да ученици треба кроз игру и да уче. Игре у настави имају бројне предности. Поред језичких вјештина, ученици стичу неке ванјезичке квалификације које су значајне за живот, а то су, између осталог, способност за кооперацију, тимски рад и фер-плеј. Играма се поспјешује креативност ученика. Оне олакшавају успостављање контаката у разреду и могу позитивно утицати на понашање појединих ученика. Играма се могу увјежбавати граматичке структуре, лексика, игре поспјешују и интеграцију језичких вјештина. Оне мотивишу ученике за учење, ослобађају их страха од потешкоћа које се јављају приликом учења страног језика. Због специфичности и мелодичности италијанског језика, а и у сврху упознавања културе, у настави се препоручује и употреба пјесама и пјесмица кроз које се вјежба флуентност, уче лексичке јединице везане за дате теме, вјежба интонација и слично.

Праћење, вредновање и оцјењивање

Кроз вредновање и оцјењивање наставници треба да потичу ученике на континуиран рад. Приликом оцјењивања ученика, наставници треба да праве разлику између учених и научених структура. Учено градиво, на примјер, односи се на препознавање одређених глаголских форми, док научено градиво подразумијева тачну употребу одређених глаголских форми у контексту. Када је ријеч о вокабулару, научено градиво се односи на учениково познавање значења ријечи, док усвојени вокабулар подразумијева употребу ријечи у различитим контекстима. Праћење, вредновање и оцјењивање ученика је континуирано, формативно и сумативно. Наставници прате, вреднују и оцјењују ученике путем усмених и писаних провјера постигнућа. Усмене провјере постигнућа се врше у току реализације наставних садржаја на часовима, тј. рада у пару, у групи и индивидуалног рада ученика. Наставник редовно прати и записује запажања о правилном изговору, јасном изражавању, правилној употреби граматике, употреби вокабулараи сналажењу у разним ситуацијама. У току полугодишта наставник треба да најмање два пута оцијени ученика према способностима за учествовање у говорној интеракцији и за усмено излагање. Писане провјере постигнућа се реализују кроз тестове, контролне радове, диктате и вишеминутне провјере постигнућа, писање параграфа или састава о задатој теми. Приликом вредновања и оцјењивања води се рачуна о правопису, јасном изражавању мисли, граматичкој тачности, употреби вокабулара, конструкцији реченица, организацији текста. На почетку школске године наставници треба да упознају ученике са системом рада и оцјењивања. Поред контролних радова, писаних вјежби, тестова и других врста задатака, оцјењује се ученикова активност на часу. У том

смислу би требало избјегавати класично усмено испитивање ученика, већ усмену оцјену извести на основу ученикове активности на часу. Уколико ученик није активан и не одговара на наставниково подстицање да се укључи у рад одјелења, наставник га може усмено испитати и на тај начин провјерити и вредновати његово знање. Као један од облика вредновања може бити и јавно или појединачно похваљивање ученика, при томе треба водити рачуна да похвала треба да буде заслужена, реална, те да се приликом изрицања похвале јасно нагласи разлог због кога се ученик похваљује.

Домаћа задаћа

Домаћа задаћа омогућава континуитет у усвајању презентованог градива. Треба водити рачуна да за израду домаће задаће ученик не уложи превише свога времена.

Додатна и допуска настава

Оперативни планови за додатну и допунску наставу се изводе из важећег НПП и прилагођавају индивидуалним потребама и интересовањима ученика. Додатна настава се може изводити кроз пројекте или неке друге облике и ту наставник има слободу да изрази своју креативност и инвентивност, водећи рачуна о општој оптерећености ученика.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Ученици деветог разреда основне школе треба да савладају, у говорној и писаној комуникацији, програмске садржаје дате у Наставном плану и програму, развијајући и унапређујући истовремено све језичке вјештине. Ученици треба да активно учествују у разговору (уз одређену помоћ наставника). Ученици треба да разумију и користе познате свакодневне изразе и једноставне фразе које се односе на испуњавање конкретних потреба. Могу да воде разговор под условом да саговорник говори полако и разговоријетно и да је спреман да помогне.

ИЗВОРИ

Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске, приручници, граматике и рјечници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске.

ПРОФИЛ И СТРУЧНА СПРЕМА НАСТАВНИКА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА

Регулисано Правилником о врсти стручне спреме наставника и сарадника у основним школама.

УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ НАСТАВЕ

ПЕДАГОШКИ НОРМАТИВИ

CD-плејер, CD/DVD-ови са снимљеним аудио-визуелним материјалом који прати уџбеник, али и други материјал одговарајућег нивоа, тематике и садржаја, рачунар, пројектор и пројекционо платно, рјечници и визуелна средства.